

Dataavdelningen
Lisa Levinsson
010-479 67 89

BESLUT

Bokföringsnämnden
bfn@bfn.se

SCB:s remissvar på Förslag till ändringar i Bokföringsnämndens allmänna råd och vägledning om årsredovisning och koncernredovisning (K3)

Yttrandet besvarar Bokföringsnämndens, BFN:s, remiss utifrån Statistiska centralbyråns, SCB:s, roll som producent av officiell statistik och som part i myndighetssamarbetet TaxSam Företag, Taxonomi-samverkan för företagsinformation.

1 Sammanfattning

SCB välkomnar BFN:s förslag till ändringar i allmänt råd och vägledning om årsredovisning och koncernredovisning (K3). Det är särskilt positivt att fler företag föreslås redovisa enligt K3-regelverket, däribland företag med vissa typer av transaktioner, tillgångar eller skulder, företag med filialverksamhet i utlandet och bostadsrättsföreningar. K3-regelverket är mest förenligt med statistikkraven. Förslaget på vägledning är väl genomarbetat med många förtydliganden och exempel, vilket gynnar statistikframställning både avseende ökad kvalitet och minskad administrativ börda för statistikändamål. SCB är positiv till alla förtydliganden, men lyfter särskilt förtydliganden om rättelse av fel, bristande jämförbarhet och händelser efter balansdagen. Dessutom föreslår SCB att de förtydliganden som har gjorts i K2-regelverket om att direkta kostnader för produktionen ingår i posten Råvaror och förnödenheter, med fördel skulle kunna göras även i K3-regelverket.

SCB avstyrker förslaget om att punkt 3.7 e ska utgå, då upplysning i förvaltningsberättelsen om ägarförhållande, till mer än tio procent, är av särskild vikt för den officiella statistiken. Just denna information har SCB sett en stor potential i att kunna använda vid ett obligatorium för ingivning av digitala årsredovisningar, där SCB har planerat för en minskad administrativ börda relaterad till statistikrapportering samt en kvalitetshöjning i den officiella, ekonomiska statistiken.

Förslaget på ändrad praxis jämfört med tidigare normgivning vad gäller bruttoredovisning av utgifter som är hänförliga till tillverkning av varor eller anläggningstillgångar, är positivt ur statistiksynpunkt. Eftersom det leder till bättre jämförelse mellan olika företag med

kostnadsslagsindeldad resultaträkning, ställer sig SCB bakom förslaget om bruttoredovisning.

En övrig synpunkt är att SCB skulle föredra om K3-regelverket omfattade fler exempel på uppställningsformer, detta i stället för att hänvisa till årsredovisningslagen, ÅRL, som inte visar lika ”fullständiga” uppställningsformer. Mer kompletta uppställningsformer direkt i K3-regelverket skulle underlätta standardisering och taxonomibyggnad och därmed snabbare leda till en ökad automatiseringsgrad.

2 Synpunkter m.m.

2.1 Inledning och bakgrund

Årsredovisningar utgör en viktig källa i statistikframställningen, där digitala årsredovisningar kommer att spela en viktig roll i framtida statistikproduktion. Förtydliganden, fler exempel etc. i vägledningar från BFN, leder inte bara till en samordnad redovisning med ökad jämförbarhet mellan företag som följd utan också till en ökad kvalitet i, och en effektivare framställning av, den officiella statistiken. Detta speciellt vid ett införande av obligatorium av ingivning av digitala årsredovisningar, som vi ser för framtiden. Dessa förändringar kommer leda till att den administrativa bördan relaterad till statistikrapportering kommer att minska för företagen.

BFN:s projektplanering med insamling av synpunkter och dialog med samrådsmöten har varit mycket bra.

SCB välkomnar det genomarbetade förslaget på uppdatering av K3-regelverket.

2.2 Synpunkter

SCB är generellt positiv till alla förslag till förtydliganden som BFN föreslår, inklusive omstruktureringen med särskilda kapitel för övriga företagsformer.

En allmän synpunkt vore att information om statistikrapportering, som exempelvis krav på detaljeringsgrad ur statistiksynpunkt, skulle kunna vara väsentlig i K3-regelverket (se exempel under avsnitt 2.2.2, 2.2.7 och 2.2.8).

I följande avsnitt lyfts synpunkter, som är av särskild vikt för den officiella, ekonomiska statistiken.

2.2.1 Fler företag ska tillämpa K3-regelverket

SCB är positiv till förslaget att fler företag förväntas redovisa enligt K3-regelverket än tidigare. Detta eftersom K3 uppfyller statistikbehoven på ett bättre sätt än K2-regelverket.

SCB är också positiv till att bostadsrättsföreningar helt hänvisas till redovisning enligt K3-regelverket. Vidare kommentarer till enskilt kapitel för bostadsrättsföreningar lämnas i det särskilda remissvaret gällande informationsinnehållet i bostadsrättsföreningars årsredovisning.

2.2.2 Upplysning om ägarförhållande, mer än 10 procent (punkt 3.7 e)

Informationen om ägarförhållande är viktig för SCB i avgränsningen av vilka företag som ingår i ett s.k. direktinvesteringsförhållande, vilket uppstår vid ett ägande om mer än 10 procent. SCB har även som uppgift att uppdatera det europeiska koncernregistret, EGR, med information om minoritetsägande i företagen. SCB har sett stor potential att kunna förbättra den ekonomiska statistiken i framtiden genom att använda denna information via strukturerade, digitala årsredovisningar. Detta samtidigt som den administrativa bördan, relaterad till statistikrapportering, skulle minska för företagen. Den potential som SCB ser, kommer att gå förlorad om BFN stryker kravet på denna information i förvaltningsberättelsen. SCB avstyrker därför förslaget om att punkt 3.7 e ska utgå och förespråkar i stället den alternativa lösning som BFN beskriver.

2.2.3 Förtydligande av rättelse av fel (kommentar till punkt 3.7)

SCB instämmer i att det är bra med förtydligande gällande rättelse av fel, som BFN föreslår ska läggas till i kommentar till punkt 3.7. Att ha tillgång till denna information underlättar statistikframställningen och innebär färre återkontakter med uppgiftslämnarna (minskad administrativ börda).

2.2.4 Bruttoredovisning av utgifter för tillverkning av varor eller anläggningstillgångar (ny punkt 5.4)

SCB noterar förslaget på ändrad praxis jämfört med tidigare normgivning vad gäller bruttoredovisning av utgifter som är hänförliga till tillverkning av varor eller anläggningstillgångar. SCB ställer sig bakom förslaget, då det leder till bättre jämförelse mellan olika företag.

Det är dock viktigt att ha förändringen i åtanke när siffror ska analyseras i skiftet från gammal till ny redovisningspraxis. Förädlingsvärdet, som ligger till grund för beräkning av bruttonationalprodukten, BNP, påverkas inte av övergången till bruttoredovisning. Däremot påverkas de enskilda komponenterna i förädlingsvärdet, dvs. ”produktion” och ”förbrukning”.

SCB vill dock poängtera att bristande jämförbarhet, ur statistiksynpunkt, även fortsatt kommer att vara ett problem. Uppgifter i resultaträkningar för företag med kostnadsslagsindelad

uppställningsform är inte jämförbara med uppgifter i resultaträkningar för företag med funktionsindeldad uppställningsform.

2.2.5 Bristande jämförbarhet (punkt 10.14)

SCB ser positivt på tillägget av punkt 10.14 om att ett mindre företag, som med stöd av punkt 10.12 tredje stycket inte räknar om jämförelsetalen, ändå ska lämna upplysning om bristande jämförbarhet.

2.2.6 Händelser efter balansdagen (kapitel 32)

SCB instämmer i att det är bra med förtydliganden av händelser efter balansdagen i kapitel 32. Redovisningen gynnas av de mer pedagogiska skrivningarna och de tillagda exemplen i kapitlet. Även denna information underlättar statistikframställningen och minskar antalet kontakter med uppgiftslämnare.

2.2.7 Råvaror och förnödenheter

SCB ställer sig bakom BFN:s förslag att det inte ska vara skillnad i posten Råvaror och förnödenheter i resultaträkningen mellan K2- och K3-regelverken, beroende på vad företagen tillverkar, dvs. varor eller tjänster. De förtydliganden som har föreslagits i K2-regelverket att direkta kostnader för produktionen ingår i posten Råvaror och förnödenheter, skulle med fördel även kunna göras i K3-regelverket. SCB:s erfarenhet är att redovisningen hos företag inom en och samma bransch inte är enhetlig. Se även SCB:s remissvar avseende K2-regelverket, där SCB föreslår att förtydliganden om indirekta kostnader skulle kunna tillföras posten Övriga externa kostnader. Analogt skulle detta förtydligande också med fördel kunna göras i K3-regelverket.

För statistikändamål är det av särskild vikt att redovisningen blir enhetlig för alla typer av företag.

2.2.8 Övriga synpunkter

SCB anser att det är en brist i K3-regelverket att uppställningsformerna för resultaträkning och balansräkning inte fastställs direkt i vägledningen, vilken enbart hänvisar till ÅRL genom "urklipp" från lagen.

FAR förtydligar ÅRL:s uppställningsformer i rekommendationen RedR1, Årsredovisning i aktiebolag. Det hade varit att föredra att uppställningsformerna återfanns direkt i K3-regelverket. BFN anser att K3-regelverket inte ska presentera mallar, då företagen ska kunna anpassa redovisningen utifrån sin verksamhet, för att kunna uppnå en så korrekt bild som möjligt.

Det är en balansgång mellan standardisering och frihetsgrader. För att uppnå en ökad automatiseringsgrad krävs dock någon grad av standardisering, vilken skulle underlättas om fler exempel inkluderades. Det är enklare att ta fram taxonomier utifrån exempel och det går att bygga in en flexibilitet i taxonomierna, vilket ger företagen möjlighet att anpassa posterna efter sin verksamhet. K3-regelverket innehåller redan exempel för t.ex. kassaflödesanalyser.

Som underlag för bl.a. beräkningen av Sveriges BNP är det väldigt viktigt att kunna särskilja lager av färdiga egentillverkade varor (färdiga varor) från lager av varor som har köpts för vidareförsäljning (handelsvaror). Förtydliganden från förslaget i K2-regelverket kring innehåll i olika lagerposter skulle med fördel även kunna göras i K3-regelverket. I SCB:s remissvar gällande K2-regelverket förs dessutom önskemål fram om uppdelning av varulagerposten Färdiga varor och handelsvaror i två poster; Färdiga varor respektive Handelsvaror. Ur statistikändamål och målet med ökad automatiseringsgrad, vore det önskvärt med likartad redovisning för alla företag.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Joakim Stymne i närvaro av biträdande generaldirektör Magnus Sjöström, avdelningschefer Anna Elvkull och Elisabeth Hopkins, sakkunnig Barbro von Hofsten, samt verksamhetsutvecklare Lisa Levinsson, föredragande.

SCB, Statistiska centralbyrån

Joakim Stymne

Lisa Levinsson